

Finansutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av mervärdesskattelagen och 18 § i punktskattelagen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av mervärdesskattelagen och 18 § i punktskattelagen (RP 66/2022 rd): Ärendet har remitterats till finansutskottet för betänkande.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Delegationen har hört

- konsultativ tjänsteman Risto Sakki, finansministeriet
- äldre avdelningsstabsofficer Markus Wahlstein, försvarsministeriet
- ledande expert Anne Kaleva, Skatteförvaltningen.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- utrikesministeriet
- Finlands näringsliv rf
- Finsk Handel rf
- Centralhandelskammaren
- Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- Företagarna i Finland rf
- Skattebetalarnas Centralförbund rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att mervärdesskattelagen och punktskattelagen ändras.

Lagarna ändras på det sätt som förutsätts i rådets direktiv om ändring av mervärdesskattedirektivet och punktskattedirektivet vad gäller gemensamma försvarsinsatser inom unionen.

Betänkande FiUB 11/2022 rd

Det föreslås att försäljning av varor och tjänster till försvarsmakten i andra medlemsstater befrias från mervärdesskatt under vissa förutsättningar, när försvarsmaktens väpnade styrkor i en medlemsstat deltar i en försvarsinsats som görs för att genomföra en unionsverksamhet inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitikerna utanför sin medlemsstat.

Till punktskattelagen fogas en bestämmelse med stöd av vilken sådana punktskattepliktiga produkter som levereras för att användas i Finland av försvarsmaktens väpnade styrkor som tillhör andra medlemsstater ska befrias från punktskatt, när dessa styrkor deltar i en försvarsinsats som görs för att genomföra en unionsverksamhet inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitikerna.

Lagarna avses träda i kraft den 1 juli 2022.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Utskottet tillstyrker lagförslagen utan ändringar.

Syftet med propositionen är att genomföra de ändringar i mervärdesskattelagen och punktskattelagen som förutsätts i rådets direktiv av den 16 december 2019 om ändring av direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt och direktiv 2008/118/EG om allmänna regler för punktskatt vad gäller gemensamma försvarsinsatser inom unionen, nedan ändringsdirektivet. Medlemsstaterna ska tillämpa de nya bestämmelserna från ingången av juli 2022.

I mervärdesskattedirektivet och punktskattedirektivet ingår redan bestämmelser om försvarsinsatser inom ramen för Nordatlantiska fördragsorganisationen (Nato). Genom dem befrias leveranser och införsel av produkter under vissa förutsättningar från skatt när förvärvet eller införseln genomförs av försvarsmakten i en stat som hör till Nato, när staten deltar i gemensamma försvarsinsatser utanför sin stat. Mervärdesskattedirektivet eller punktskattedirektivet har inte tidigare innehållit några bestämmelser om den skattemässiga behandlingen av leveranser av produkter inom ramen för försvarsinsatser inom EU. Syftet med ändringsdirektivet är att göra skattebehandlingen av EU:s och Natos försvarsinsatser enhetlig.

I mervärdesskattelagen eller punktskattelagen ingår för närvarande inga bestämmelser om försvarsinsatser inom ramen för EU. I och med att ändringsdirektivet sätts i kraft befrias förvärv inom medlemsstaternas försvarsmakter under vissa förutsättningar från skatt när de deltar i försvarsinsatser för att genomföra unionens åtgärder inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitikerna utanför sin medlemsstat.

De eventuella inkomstbortfall som orsakas i Finland till följd av propositionen bedöms i detta skede vara små, även om det är svårt att uppskatta eventuella inkomstbortfall bland annat på grund av att EU inte tidigare haft någon gemensam försvarspolitik. Försvarsinsatser inom unionen, som undantaget från skatteplikt ska tillämpas på, har hittills använts endast i ringa utsträckning. I propositionen bedöms det att undantagen dock kan leda till förlust av skatteintäkter i och med att de försvarsinsatser som görs inom ramen för unionen utvecklas och användningen av dessa försvarsinsatser ökar. Finland kan på motsvarande sätt dra nytta av undantagen från skatteplikt när landet

Betänkande FiUB 11/2022 rd

deltar i sådana försvarsinsatser utanför Finland som görs inom ramen för unionen och som omfattas av tillämpningsområdet för undantagen.

Utfrågade sakkunniga har ansett propositionen vara värd att understödjas, och de har främst framfört enstaka frågor som behöver klargöras ytterligare. Dessa behandlas separat nedan.

Utskottet ställer sig bakom propositionen och har inget att anmärka på detaljerna i den. En harmonisering av moms- och punktskattebehandlingen av försvarsinsatser som genomförs inom ramen för EU och Nordatlantiska fördragsorganisationen är motiverad.

Övningar

Vid utfrågningen av sakkunniga aktualiserades frågan om huruvida den skattefrihet som föreslås i propositionen också omfattar övningsverksamhet. Lagförslaget, dess motivering, ändringsdirektivet eller motiveringen till direktivförslaget innehåller ingen egentlig definition av gemensamma försvarsinsatser och artikeldelen i ändringsdirektivet innehåller inte någon förteckning över gemensamma försvarsinsatser. I lagförslaget används på motsvarande sätt som i ändringsdirektivet uttrycket "deltar i försvarsinsatser som görs för att genomföra en unionsverksamhet inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken".

Enligt skäl 4 i ingressen till ändringsdirektivet omfattar försvarsinsatser som görs för att genomföra en unionsverksamhet inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken militära uppdrag och operationer, insatser av stridsgrupper, ömsesidigt bistånd, projekt inom ramen för det permanenta strukturerade samarbetet (Pesco) och Europeiska försvarsbyråns (EDA) verksamhet. I motiveringen till kommissionens förslag till direktiv konstateras bland annat att när det gäller den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken (GSFP) skulle undantagen omfatta verksamhet inom unionen som en del av en sådan (åter)utplacering (utplacering i operativa högkvarter, överföringar, förflyttningar, förhandsutplaceringar, övningar, möten osv.). I motiveringsdelen konstateras dessutom att permanent strukturerat samarbete gör det möjligt för medlemsstater som är villiga och förmögna att fördjupa sitt försvarssamarbete, planera gemensamt och öka sina väpnade styrkors operativa beredskap och bidrag. I motiveringen till förslaget konstateras också att Europeiska försvarsbyråns verksamhet omfattar regelbunden operativ utbildning och annan utbildning.

Finansministeriet har framfört åsikten att de aktuella undantagen från EU:s gemensamma försvarsinsatser också ska omfatta övningsverksamhet i situationer där försvarsmaktens väpnade styrkor från andra medlemsstater deltar i försvarsinsatserna för att genomföra unionens insatser inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken utanför sin egen medlemsstat. Detta ska anses vara förenligt med direktivets syfte. Finansutskottet instämmer i detta.

Propositionens förhållande till Nato/PfP-Sofa

Också överenskommelsen mellan de stater som är parter i Nordatlantiska fördraget och andra stater som deltar i fredspartnerskapet om statusen för deras styrkor, således det så kallade Nato/PfP Sofa och dess förhållande till propositionen, har lyfts fram. Bestämmelser om den verksamhet som avses i Nato/PfP Sofa och befrielse från den finns separat i Nato/PfP Sofa (FördrS 64—65/

Betänkande FiUB 11/2022 rd

1997). Överenskommelsen i fråga har i Finland satts i kraft genom lagen om godkännande av vissa bestämmelser i avtalet mellan de stater som är parter i Nordatlantiska fördraget och andra stater som deltar i Partnerskap för fred om status för deras styrkor och i tilläggsprotokollet till avtalet (744/1997). På ovan nämnda grunder hör försvarsinsatser inom ramen för Nato/PfP Sofa inte till tillämpningsområdet för den aktuella propositionen. Propositionen gäller försvarsinsatser inom ramen för EU.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Finansutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1 och 2 i proposition RP 66/2022 rd utan ändringar.

Helsingfors 20.5.2022

I den avgörande behandlingen deltog

vice ordförande Arto Pirttilahti cent
medlem Anders Adlercreutz sv
medlem Tarja Filatov sd
medlem Timo Heinonen saml
medlem Katja Hänninen vänst
medlem Esko Kiviranta cent
medlem Jari Koskela saf
medlem Pia Lohikoski vänst
medlem Matias Marttinen saml
medlem Sari Multala saml
medlem Riitta Mäkinen sd
medlem Raimo Piirainen sd
medlem Sari Sarkomaa saml
medlem Sami Savio saf
medlem Pia Viitanen sd
medlem Ville Vähämäki saf
ersättare Jari Leppä cent.

Sekreterare var

utskottsråd Tarja Järvinen.